

190.000 actieve besmettingen, eind november?

Posted on 3 oktober 2020 by Eduard Bomhoff

Laura Liu en haar team hebben hun prognoses voor Nederland bijgesteld. Zij rekent nu met een tien procent kwade kans op 190.000 actief besmette Nederlanders eind november, heel veel meer dan haar vorige schatting van 135.000 (besproken in Wynia's Week van 26 september). Dat komt natuurlijk door de griezelige cijfers van de afgelopen week. Laten we hopen en bidden dat zij ongelijk krijgt, maar ons tegelijk op het ergste voorbereiden.

Deze inschatting is omgerekend naar de bevolking *negen* maal slechter dan in Duitsland, *twintig* keer slechter dan in Denemarken, en ook slechter dan in Italië, maar niet zo erg als in België en veel minder omineus dan in Frankrijk en Spanje.

Het RIVM geeft in de laatste prognose alleen een cijfer voor de verwachte aantallen patiënten in het ziekenhuis (2500) en op de Intensive Care (400) over twee weken. Aan die cijfers is al niet veel meer te doen, want ze volgen onverbiddelijk uit eerdere besmetttingen. Het RIVM geeft geen openbare prognoses voor het aantal toekomstige actieve infecties en dat lijkt mij een ernstig gemis.

Twee maanden vooruit kijken

De ziekenhuizen kunnen met die cijfers van het RIVM ten minste twee weken plannen. Maar voor beleid buiten het ziekenhuis zijn prognoses onmisbaar die wat verder vooruitzien. Het kabinet zou moeten eisen dat er voorspellingen komen van het aantal infecties in de komende twee maanden (inclusief 10-90 procent marges van onzekerheid), zodat ziekenhuizen een langere plan-horizon hebben en de autoriteiten een basis voor de maatregelen buiten het ziekenhuis.

Als het RIVM die prognoses niet kan geven, moet het kabinet elders te rade gaan. Beslissingen met grote consequenties – restaurants, hotels, personentransport en andere bedrijven gaan failliet, jonge afgestudeerden weten niet waar en hoe ze kunnen solliciteren, geïsoleerde ouderen zonder ervaring met WhatsApp en Skype zijn eenzaam en hulpeloos – vragen om een zorgvuldige voorbereiding op basis van cijfers en prognoses.

Iedereen zal accepteren dat prognoses verkeerd kunnen uitpakken. Shell heeft genoeg fouten gemaakt met de voorspellingen van de olieprijs, maar is toch – geloof ik – niet gestopt met het gebruik van scenario's. Dat moeten onze ziekenhuizen, ministers en burgemeesters ook doen.

Drie weken is te kort

Een kwade kans van 190.000 actieve besmettingen in november komt neer op 1100 actieve besmettingen per 100.000 inwoners, en dat zou iedereen moeten overtuigen dat het deze week niet wijs was om strenge maatregelen af te kondigen maar in één adem toe te voegen dat die misschien maar zouden gelden voor drie weken. We kunnen beter eerlijk zijn en aankondigen dat wat nu is afgekondigd waarschijnlijk blijft gelden tot het eind van het jaar, en begin december beslissingen nemen voor het eerste kwartaal van 2021.

Nu het weer kouder wordt is één ding zeker: dit hele seizoen geen sportstadia met supporters die kegels van kleine droppels uitblazen in de winterlucht, want een uitwedstrijd van Atalanta Bergamasca Calcio op 19 februari was de bron van de explosieve uitbraak van het virus in Italië: een 'biologische bom' oordeelde een Italiaanse arts. En geen koorzang van grote koren in gesloten ruimtes. En natuurlijk mondkapjes, handen desinfecteren en afstand houden – regels die na een half jaar ervaring met covid-19 in 200 landen niet langer controversieel mogen zijn. Als Jaap

van Dissel ze toch deels in twijfel blijft trekken, dan verder zonder hem – de crisis is te ernstig voor tijdrovend polderen met dwarsliggers.

Maleisië, Thailand, Singapore

Meer ingrijpende maatregelen zijn controversieel. Mag ik daarover één observatie kwijt, gebaseerd op wat mijn vrouw en ik meemaken in Maleisië waar wij sinds begin maart tegelijk zijn opgesloten – geen buitenlandse vakanties, geen familiebezoek over de grens – en bevrijd – na een heel strenge lockdown is nu Kuala Lumpur (6 miljoen mensen) al drie maanden essentieel virus-vrij.

De regels hier zijn simpel en wie ze negeert krijgt een boete. De politie controleert en nam afgelopen zaterdag 500 gasten uit de horeca mee naar het bureau voor een boete of een onvrijwillige overnachting. Lijkt iemand besmet dan kunnen de autoriteiten met de overheids-app controleren waar die persoon de laatste paar dagen is geweest en op stap gaan om te waarschuwen en mensen in verplichte quarantaine te plaatsen. Harder dan in Nederland met straf voor de overtreders en met opoffering van enige privacy om levens te redden. Net zo in de buurlanden. Vakantiebestemming Thailand mist al het inkomend toerisme, en de inwoners van Singapore moeten vakantie vieren binnen de grenzen van hun kleine eiland.

Doen als bij een overstroming

Bij rampen waarmee Nederland langer ervaring heeft, greep de overheid terecht even hard en snel in als nu Thailand, Maleisië en Singapore. Wij hadden de laatste grote dreiging van een overstroming in 1995. Mensen in de Ooijpolder bij Nijmegen die niet wilden vertrekken, werden gedwongen en Commissaris der Koningin Jan Terlouw (D66) zei: 'Er zijn nog geen aanwijzingen voor een dijkdoorbraak. Maar met de hoge waterstanden en de lange duur daarvan, kun je niet wachten tot het zover komt.'

Toen koos D66 voor het voorzorgsprincipe, snel en grondig rekening houden met een somber scenario en het opofferen van privacy. Dit jaar vindt Kees Verhoeven (D66) het beter om invoering van een landelijke covid-19 app uit te stellen voor meer discussie over privacy. Iedere dag uitstel kost nu al zestien mensenlevens.

Wij weten in Nederland meer dan in andere landen over hoe op te treden bij dreigende calamiteiten met het water. Diezelfde urgentie is nodig met covid-19 en

als wij die traditie nog niet hebben, zouden we beter moeten leren van al die andere landen waar de covid-ramp zo veel beperkter is dan in Nederland.